

*Miljenko
Stojić*

PJESMA BLIZINI

CERES

Božica Ceres (Cerera) sa svojom kćeri, korintski
glineni kip iz 620. godine prije Krista

CERES je kći Saturna i Geje, sestra Jupiterova, kojemu je rodila kćer Proserpinu. Ona je naučila ljude kako valja obrađivati polje, dala im sjemeni i zajedno s ratarstvom uredila zakonit život na zemlji.

*»Prima Ceres unco glebam dimovīt aratro,
Prima dedit fruges alimentaue mitia terris.«*

(Ovidije, Met. 5, 341-342)

*»Prva je CERERA zemlju razgrnula kukastim plugom,
Prva plodove zemlje i hranu slatku je dala.«*

(prev. T. Maretić)

MILJENKO STOJIC / PJESMA BLIZINI

BIBLIOTEKA
VOLUBILIS
KNJIGA TREĆA

UREDNIK
DRAGUTIN DUMANČIĆ

Autorica slike na naslovnici

MILENA TOMAS

Autor likovnog rješenja naslovnice

DARKO SCHNEIDER

Autor lika božice CERES

IVAN LACKOVIĆ CROATA

Miljenko Stojić

PJESMA BLIZINI

CERES

ZAGREB, 1995

© Miljenko Stojić, 1995.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb
UDK 886.2-1

STOJIĆ, Miljenko Mića

Pjesma blizini / Miljenko Stojić.

– Zagreb : Ceres, 1995. - 70 str. ; 22
cm. - (Biblioteka Volubilis ; knj. 3)

ISBN 953-6108-09-7

950612095

Tebi posvećujem

*ŽELIŠ LI SHVATITI,
PUTOVATI SE MORA*

OSMIJESIMA U SUSRET

Stijenje, stijenje pitaj
kad ne budeš znao
što znači radovati se,
drugima pružati svoje ruke,
kad već klonule su
i vraća im se samo bolju.

Putima tajnim odvest će te ono
u svoje skrivene vrte,
i kiše ti pokazati
kakve još vidio nisi,
munje i vjetrove najstrašnije,
a opet svi zajedno
istim životom dišu
i sebe jedni drugima
daruju stalno.

Ne pitajući ništa
dah zajedništva njihova upij,
i ovjenčan krunom
raskinuća sa samim sobom
osmijesima svojim izgubljenim
u susret zaputi se žurno,
osmijesima,
koji te tihi i blagi
odavno već čekaju.

JEDNOM

Gledao sam tvoj mir
dok su cvrčci cvrčali vani.

Gledao sam tvoj mir u očima tvojim.

Prošlost kao lijep dar
ležala je među nama.

Gledao sam tvoj mir.

Dok sam se predvečer vraćao kući
vozio sam polako, da nešto ne izgubim.

Nije me bilo briga za vrijeme.

Gledao sam tvoj mir.

ŽELJE I NADANJA

*Kad bih sva blaga svijeta imao
znaj da bih tebi to dao,
tebi što osjećam da koračaš uz mene,
iako ne znam zašto,
tebi čija me riječ, blaga poput smiješka,
grije u hladnoći mojih zima.*

*Ispruži svoje ruke,
primi u njih moju namjeru,
nek ti zadovoljstvo sja na licu,
pa taman uvijek siromašni ostali.*

PJESMA ZA JEDNU SUZU

Sve je počelo iznenada
kada sam uporno jahao
kroz svoje gudure i klance
tražeći izgubljene snove.

Jedna suza tiho je kanula
niz poznato mi, drago lice.

OKRENUT PROŠLOME, MOŽDA BUDUĆEM

*Pomažu li suze ostvariti neostvareno,
vratiti nas ponovno na početak i sanjanje?*

*Lutamo jedno oko drugog, dozivamo se,
ulice nam se smiju, stabla domahuju granama.*

*Rado bih ponovno, znaš, posjetio neku kavanu,
popio kavu s tobom u otvorenosti i nevinosti.*

*Mogu li biti siguran da čut ćeš moje riječi,
da prepoznat ćeš mene, a ne sebe u meni?*

NEDOVVRŠENA PJESMA

*Plakao sam noću zbog tebe, poput djeteta,
boljelo me u duši, mučilo u mislima.*

*Dan je trebao svanuti novi
ispran od svojih nesnalaženja,
utonuo u sigurnost.*

*Žao mi je što moram ti reći
da svanuo je zbunjen i iščekujući.*

SLASTIČARNA NA KUTU

*Tuđi nepoznati grad,
tuđi nepoznati ljudi.*

Bože, hladno mi je u srcu.

*Lutam bez cilja,
prolaznici se osvrću na me.*

*Na jednom kutu ulice, u izlogu
prepoznajem kolače, sočne, svjež.*

Na stolovima vidim nedavno ubrano cvijeće.

Vidim kako ulazimo zajedno.

Ne, bio je to san.

NA KRAJU

Da, nekada je tu bilo divno,
povjerenje se doticalo prstima,
pilo očima.

Uzaludno je bilo poslije
spašavati što se spasiti da.

Vjetar je polomio prozorska stakla.

Zatvori tiho vrata i idi.

RASKRIŽJE

Mogu li te nešto upitati:
zaista, jesi li mi prijatelj
ili se igraš sa mnom.

Nekada si tako daleko,
nekada me zbunjuješ svojom blizinom.

Kad ostanem sam u tišini sobe
ne znam odgonetnuti tvoje pokrete,
čini mi se uvijek nešto drugo kažu.

Upamti, vrijeme je za odgovor,
raskrižje naših putova blješti u noći.

ODGOVOR

Ne čekaj da postanem bolji
i ne traži u meni
neku svoju zamišljenu sliku,
sve su to samo varave sjene,
mi smo samo živi.

Meni sada treba tvoja ruka,
sutra će već sve biti kasno,
odgovor će ovaj odnijeti vjetar,
postat ćemo stranci
što su se slučajno jedanput sreli.

SVIJEĆA

Gorjela je svijeća ispred njih
u kasno ljetno popodne.

Gledali su joj sjaj, doticali je prstima
kada bi riječi bile nedostatne.

Uživali su u svome prijateljstvu
nastalom slučajno jednog predvečerja
i nisu se obazirali na vrijeme
koje će doći i proći kao vjetar.

Znali su da svega imaju u izobilju
kada imaju smjelosti, kada imaju sebe.

Gori svijeća, gori život
u kasno ljetno popodne.

TAJNA

Lomnim svojim prstima
dodirnuo sam tajnu
koja se krije u meni.

Uzvratila mi je toplinom,
jednostavnošću djeteta,
snagom u teškim vremenima.

Nastojim je čuvati poput prijateljstva,
odgonetati njezinu mudrost,
ustrajno nositi kroz svoj život.

PJESMA BLIZINI

Znali smo da smo se
nekada prije vidjeli.

Možda još u djetinjstvu,
nevinim poletnim snovima.

Mirisalo je na to
već od prvog trenutka.

Postali smo brzo prijatelji
što se neprestano traže.

Otkrivali smo jedno u drugome ljepotu,
doticali istinu, ispijali čaše dobra.

Danas ni daljina ništa nam ne može,
tek je pojam više u vremenu.

Kad nas nema zajedno i tada ima nas,
ostala je naša uzajamna nazočnost.

Mi smo zraka svjetla u zoru,
upućena u lijep sunčan dan.

PRIJATELJU MOJ

Sjećam se, opasivale su me jeruzalemske zidine.
Beskrajno sam tada bio tužan, bio radostan.
Nikoga nije bilo koji bi mi zbog nečega
trebao pružiti ruku, uputiti osmijeh.
Ja sam to tek trebao stvoriti.

Odlučio sam razbiti sve svoje uspomene,
uzeti u ruke štap i hodati, samo hodati.
Negdje je za mene morala postojati oaza,
netko me negdje morao očekivati.

Sjećam se, bilo je sve to upravo tako,
uporno sam crtao spasonosne krugove života,
nisu me smeli ni kišni dani nalik ovom današnjem,
ni prerani odlazak prijatelja k nebeskom Ocu,
ni tuđi jezik, povijest, nebo i ljudi.

I ti me još pitaš
zašto se smijem, zašto ne znam plakati,
prijatelju moj!

ULICAMA JERUZALEMA

Dvije tisuće godina unatrag
Isus je hodio ovim ulicama,
oduševljavao narod, zaprepašćivao poglavare,
tu je negdje i ubijen, nemilosrdno,
danas ga više tjelesno nema,
ćuti se samo bat njegovih koraka
izmiješan s vikom trgovaca i prevaranata.

Ponešto su kasnije rekli o tomu
kako se osjećao dok su ga lomili,
volio bih da su rekli i više,
tako mi je blizak u svome strahu,
privlačiv u svome otporu,
očaravajući u svojoj dosljednosti.

Bi li mi bio prijateljem, Isuse, ovih dana
da stanuješ u nekoj od ovih kuća,
bi li me ponudio kavom, kolačima
ili bi samo odmahnuo rukom?

Zar ne, obojica znamo odgovor?

PERIVOJ

Duša mi je ponekada umorna
bez obzira što sam radio toga dana,
pružim joj tada obično ruku i povedem je
u perivoj uspomena i stremljenja,
dadnem joj piti njihovo opojno vino,
namirišem je njihovim mirisom
i pustim da pođe u nemirni svijet.

Začudo, nikada se ne pokajem u tomu.

Na razmeđu putova
putokazi iz moga perivoja
pokazuju mojoj duši put.

Ona tada zna gdje će
stopalom svojim dodirnuti tlo,
gdje će se odmoriti,
na čije rame nasloniti glavu,
koga utopli u svojim odajama.

Perivoj moga života rastvara se u meni
kao cvijet, kao san, kao ljeto.

Htio bih ga sačuvati čistim.

NEKAD, SAD

*P*isao sam sjetne, bolne pjesme,
sanjario o leptirima, ispruženoj ruci,
bojao se lica, hladnih šutljivih zidova,
tražio prijateljski pogled, neizgovorenu riječ,
gubio se zbunjen svojom stvarnošću
i svojim shvaćanjima ideala.

Više toga nema, ogranulo je sunce,
postao sam prijatelj sebi, Bogu i ljudima,
obično se smijem kada me napadaju,
idem stazama kojima sam uvijek želio ići,
pripravljam prijelaz na drugu obalu
(ne stidim se priznati: možda još dalek)
želeći samo da mi tada ne drže govore,
da odem tiho, sam, kao što i dođoh,
ostajući samo u srcima nekih
čije će mi srce u tišini nijemo izgovoriti
one riječi koje bih zaista htio čuti.

*PREBIRATI PO SKUPLJENOM,
I RADOST JE I BOL*

OČI JEDNOGA DJEČAKA

Poznajem jednog dječaka, tu iz susjedstva,
koji se uvijek smije negdje iz dubine,
pa i onda kada ga život stisne
i on stigne do zida.

Neki ga vole, neki mrze,
neki kažu da je neozbiljan za svoje godine,
a on nastavlja jednako tako
sa svojim, naizgled, običnim svakidašnjim licem.

Pričao mi je da ga život nije mazio
i da je počeo od ništice,
jedino što je imao bila je želja
posjedovati svjetlo koje je svijetlilo u tami.

Susretnem ga na ulici
i onda ga slijedim izdaleka,
vidim da se ne druži uvijek s društvom
za koje drugi kažu da je dobro,
htio bih ga zato opomenuti,
ali me uvijek iznenade njegove oči,
jer ima u njima nešto toplog,
odlučnog i dubokog.

USNULA SKICA ZA PORTRET

Gradski raspojasani beton,
čekanje, možda i ne,
na kolodvoru bez vlaka
i tvrdoj zelenkastoj klupi,
ljudi bešćutni i nijemi
drsko prolaze, ne obaziru se,
ti, zatočen u muku
s pogledom
u nevidljive otiske
na podu, uperenim.

Svjetiljke krvave dršću,
obrisi nastaju mrki,
ustaješ zasanjanih očiju,
odlaziš neprimijećeno, skromno,
u zraku samo osta usnula skica za portret.

PRI POVRATKU

U rano ustajem snivajuće jutro
povratkom mojim obilježeno.

Naslonjen na vrtnu ogradu
motrim se u kaplji rose.

A ljudi prolaze nijemi, sami,
ogrnuti velom svoga traženja.

PROSJACI

*Ispruženih ruku poput svjetionika
svijetle da ne zaboravimo:
život je ipak nešto drugo.*

RASANJENJE

Noć. Jauknu bura,
stakla jeknuše,
nestaše snovi.

Probudih se
s gorkim okusom zbilje.

A upravo sam
svijet držao u vlasti.

S VEČERI

*Divno, djevičanski rumeno nebo
lako, živo, kolo zaigralo.*

*Kroz prozor gledam, žudim
za obzorjem tim veličanstvenim.*

*Razigrana tišina sva u pregnuću,
pali, žari, želje zapretane budi.*

*A romoni zanosni, nevini, čarni,
samo blaže me, o, zanosno blaže me.*

RAZUMIJEVANJE

*T*oga ljetnog popodneva kiša je nenadano udarila u moja prozorska stakla. Kapi su bile krupne i jake. Započeo je i grad. Sve me to uznemiravalo. Otvorio sam prozor, ispružio ruku želeći uhvatiti kišu. Ništa nije pomoglo. Nevrijeme je i dalje bjesnilo. Nasmiješio sam se. Znao sam da se razumijemo.

SIROMAHOVA SMRT

*Dok je bio živ
nismo ga cijenili
i nije nas cijenio.*

*Smatrali smo da
bio je čudna vrsta.*

*Danas smo se okupili
na njegov pogreb.*

*Prisjećamo se
da smo mogli biti
i bolji prema njemu.*

*Svećenik je izrekao molitvu
zemlju smo navalili.*

*Naša savjest
ostala je u nama.*

UVJERENJE

More na Dančama
ima izgled mladosti,
plavi se i bistri kao sloboda,
zna biti beskrajno mirno,
zna biti beskrajno neuhvatljivo.
Oplakuje takvo hridi, blize otoke,
gubi se u daljinu,
u maglovitu budućnost.
Sa sobom nosi pozdrav
svim raseljenim diljem svijeta.
Priča im priču o jeziku,
priču o rodu i o povijesti.

More na Dančama živi
uz čuvarice svoje,
uz smiješak dobre Gospe,
glazbu s nečije gitare.

Putnik namjernik osjeti dobrodošlicu,
prijateljski stisak ruke.

More na Dančama živi.

MAGDALENA

Mene su znali svi,
ja nisam znala nikog,
moje tijelo bilo je s njima,
a duša tako daleko, daleko,
bila sam zrcalo onih
što se vole nazivati tihi i pošteni,
smijala se njihovu bijednom igranju uloga
i bilo je sve to tako do onog dana
dok se nije pojavio On.

Razumjeli smo se prvim pogledom očiju.

On nije igrao nikakvu ulogu,
bio je osoba puna dostojanstva,
poštenje mu se isknilo na licu i u riječima.

Konačno sam našla utočište
kriku svoje ranjene duše,
odmor svojim izranjenim stopalima.

Dobri i pobožni
smijali su se i Njemu i meni.

GOVOR SEBI

Čuješ kako šumi vrijeme,
okrećeš se oko sebe kao oko spomenika,
ispružio si se u raznim smjerovima,
ne daš se omeđiti, ne daš se skućiti,
prolaze oblaci, glasaju se ptice,
ne bojiš se vjetrova, ne bojiš se oluje,
sanjaš da ćeš jednog dana uspjeti
shvatiti dolinu što se pruža u daljinu.

PREPOZNAVANJE

*D*žem pogled,
čudno,
više ne pada kiša.

Ja sam mislio
da je još tu.

NAPORAN DAN

Istinito,
ima ponekad u meni dana
teških kao kišni oblaci,
mučnih kao proigrana prilika.

Svjestan sam tada
da ništa ne mogu riješiti
svojim hodom u krug,
nekamo se samo stiže
kada se hoda ravno naprijed.

Odbljesak misli blješti
u ruci poput stručka cvijeta,
kamo ga samo staviti
i čime ga zalijevati
da ne uvene, da ne zgasne?

TRI NEĆU

Nikada neću reći
da je nešto izgubljeno,
nikada neću reći
da mi je svejedno,
nikada neću reći
da ću živjeti bez neću.

ŠTO JE TO

*Je li to znak starenja
kada vješam slike o zidove,
zagledam komadiće uspomena,
uzdišem za nekim vremenima,
je li to znak starenja
kada se počinjem bojati samoće,
osjećati da postajem staloženiji,
ljutiti se kada neki mlađi
drugačije se ponašaju od mene?*

*Zbilja što je to
kada osjetim da nisam isti,
pronađem boru više na licu,
dublju spoznaju u srcu?*

KRIŠKA ŽIVOTA

*Blizu sedme Isusove postaje u Jeruzalemu
stara Palestinka svirala mi u bubanj,
glazba sjetna i duboka, duboka,
možda plače za sinom
što poginuo je ovdje blizu,
za kim ja plačem, gdje je moj dom,
zašto mi prijatelja odvedoše anđeli,
čaja čaja drhti u ruci,
slijepa Palestinka svira, čuje li je netko,
svijet se rasplinjuje u mojoj glavi
kraj sedme Isusove postaje blizu.*

BALADA O BRODU

More je počesto uzburkano i prijeti,
pa ipak ne bojim ga se, smijem se,
ima u meni dovoljno snage prilagoditi se,
izbjeći mu valove, umiriti vjetar,
moj brod sigurno dovesti u luku.

Samo, plašim se buntovnika u sebi.

Kad izgleda da se sve smirilo
i drugi mi čestitaju na dobro obavljenom poslu,
ja počnem tražiti vjetar i izazivati valove,
nisam više prilagodljiv, nisam više oprezan,
plovim ravno naprijed u maglovitu budućnost.

Poslije se uhvatim da i tada, a i poslije,
radujem se tom buntovniku u sebi.

On mi daje pravi okus zalogaja slobode,
izvodi me na zabranjene livade
(a zašto zabranjene),
priča mi priče o širini i ljepoti neba,
ne da mi priljepiti prste ni za što,
razotkriva mi tajnu čovjekova bivovanja.

Buntovni moj brod
neka plovi, samo plovi.

KOCKAR

Ima priča koje nikada ne pričam,
snova koje nikada ne sanjam
ne da to ne bih želio,
nego jednostavno neću,
nakon toga ništa ne bi bilo isto,
otvorili bi se novi putovi,
nove bi se pjesme pjevale
koje uopće nisu za mene.

Radije se i dalje kockam,
sam biram, sam okrećem kotač,
negdje će se zaustaviti,
vjerujem da će to biti
baš na mome mjestu.

Kocka mi je život, nemir u krvi,
nastojim ne učiti nikoga tome,
sam gubim i sam dobivam.

Zar ne, nećeš mi zamjeriti, Bože!

POČINAK

Svi smo se nekamo žurili,
osim nje, starice nevelika stasa,
ona je iscrpljena godinama
ležala na postelji i smiješila se.

Pozna je ona tu žurbu
i još mnogo toga više,
pamti onaj i ovaj rat,
u onome ispred ova dva rođena je,
znano joj je kako je kada nemaš ništa,
kada si nitko, broj koji se može precrtati.

Ležala je ta starica mudra na postelji
dok je čelopek pekao vani,
grožđe venulo, otac se brinuo.

Ja sam je gledao i ponovno shvaćao:
ta starica jest moja majka.

MOJE SOBE

Mnogo sam već svijeta, čini mi se, prošao,
znam što se to ćuti kada ti se raduju,
znam kako to boli kada te hladnoćom okružuju.

Svijet sam u sebi nosio kao u staklenoj škrinji,
tko li ga je vidio, tko li ga je ljubio.

Kamo god sam išao, mene su moje sobe čekale,
nekada male, nekada velike, nekada hladne,
nekada tople,
uglavnom bile su moje kao prašnjavi put kojim se ide.

One pamte moju povijest, moje snove,
sjećam ih se kao prijatelja dragih
razasutih dalekim zemljama i gradovima.

Koga li sada moje sobe ugošćavaju,
kakav im je taj novi stanovnik,
što ih pita, što im ostavlja u spomen,
je li svjestan da sve prolazno je
kao vrijeme što ostavlja čovjeku bore na licu.

GLUMAC

Kada uđeš u ono
što nazivaju zapadni suvremeni grad
osjetiš se bespomoćan,
smrvljen količinom betona i željeza,
dišeš duboko, ali uzalud,
pozornica je spremna, svjetla su upaljena
i ti nastupaš.

Jesi li naučio svoju ulogu
ili ti možda trebaju šaptači.
Ne boj se oni su tu, iza prvog kuta,
gledaju pozorno što ćeš učiniti,
hoćeš li trebati njihove usluge.

Kažu da si glumac
i da glumiš dobro.

Ne vjeruj im, ti si tek zraka
u prostoru i vremenu
što putuje svoj zlatni sunčani put.

RAČUN

Kupujem ponovno knjige,
kao da ih već dovoljno nemam,
račun plaćam odsutnoj blagajnici,
ona ne zna zašto sam ih kupio,
njoj je važno prodati ih,
zaraditi kruha svojoj djeci.

Kupujem knjige
jednog hladnog jesenskog dana.

Donosim ih kući i ostavljam.
Imala je pravo blagajnica,
ja sam zapravo bio odsutan,
mogao sam, a nisam, posjetiti prijatelje,
zaboravio sam da knjiga je
tek mali odmor, promišljanje
i da će je uvijek biti.
Život je mnogo, mnogo širi.

Shvatio sam to
dok pišem ovu pjesmu
na računu za tek kupljene knjige.

*TRENUTAK ISKRENOG DARIVANJA,
TRENUTAK JE NAJVEĆEG PRIMANJA*

ŠTO ĆE KIŠAMA GRAD

Nad gradom teške kiše padaju
udaraju u dušu, bubnjaju po krovovima,
nigdje ptice, nigdje glasa,
život se pritajio i suspregnuo dah.

Nad gradom teške kiše padaju.

Znam da ovo nije moj grad,
ali sada sam tu i nije mi žao,
htio bih zato da me udomi kao svoga,
pokaže mi svoju dušu,
šapne mi pjesmu ljubavnu.
Nad gradom teške kiše padaju
i ja vjerujte mi ne znam
što će kišama ovaj grad.

On je već toliko toga prošao,
potucao se kroz povijest,
rušili ga i gradili,
ali mu nisu uspjeli isčupati dušu,
bila je ona za njih tvrda kao maslina,
a meka kao ulje za stanovnike svoje.

Okanite se teške kiše ovoga grada,
što će vam on.

Izidite izvan njegovih zidina
i ako ga se nekad zaželite
vratite se kao hodočasnici.

Dotle, meni ovaj grad treba,
učinit ću ga svojim dragim bićem,
izvesti ga na šetnju,
sjesti s njim na klupi u perivoju.

LIJEK

*Ti*ho je šumila šuma,
grane su se mekano povijale,
vjetar se ozbiljno igrao,
kretao sam se kao u snu.

Iza sebe sam ostavio sve,
svaku brigu, svako htijenje,
ulazio sam dublje u šumu,
šuma je ulazila u mene,
osjećali smo jedno drugo
kao najveći prijatelji,
ništa nam nije smetalo,
ništa nas nije boljelo.

Liječio sam se od sebe,
mного sam toga bio nepotrebnog nanio,
a tako malo treba,
tek pogled i nježan stisak ruke.

STARICA I MORE

Izronili su nenadano u mome vidokrugu
starica i more
u podne kasnog listopadskog dana.

Voljeli su se,
vidjelo se to po šapatu,
gipkosti koraka,
blagosti valova.

Uživali su u svome druženju
jer oboje pamte bure i oluje,
sunce i smijeh,
odlaženja i dolaženja.

Nije im stoga danas
stalo ni do čega
osim do njih samih.

Sat je otkucavao vrijeme.

Gubili su se u daljini,
starica i more,
iza njih je ostajao okus očaranosti,
govor slike dobra slikara.

SIN I MAJKA

Govorili su da starica je moja majka,
no ja sam to tek jučer vidio.
Sve dotada mislio sam
da je ona mlada kao nekad
i da nema teških bora na licu.

Zamislio sam se
i pitati se počeo
ima li neka od tih bora
koju bih svojom nazvati trebao.

Ja sam, kažu, odrastao čovjek.
Čitam knjige, prebirem po računalu.
Moju majku nikada to nije zanimalo.
Ona je imala svoj svijet radosti
odgajajući nas osmero svoje djece,
pričajući nam nježnu priču o Bogu,
trpku priču o Hrvatskoj.

Sjedimo danas sučelice,
moja majka i ja.
Svjetla se vani polagano pale.
Zanima me zna li ta starica da je volim,
da osjećam nježni titraj u srcu.
Nisu važne riječi,
važnije je ono što se ne izgovori.

TROJICA MLADIĆA

Spuštali su se usjeklinom prema Jerihonu
pjevući pjesme iz domovine drage,
oni trojica mladića što vjetar ih
baci u ove krajeve bez milosti
koju, usput rečeno, nisu ni tražili.

Pustinjsko sunce ispiralo im zjene,
ali oni se nisu dali. Ono u daljini njihov je grad,
otvorit će im svoja teška vrata,
a oni će mu dati pregršt svojih snova,
uz zrelost godina koje su ubrzano prispijevale
kao bobbe grožđa u očevu vinogradu.

Trojica mladića putuju svoj put,
nema stajanja, nema mjesta umoru.

Jedino Tebe, Bože, mole
da im osvijetliš njihov ustrajni hod.

RATNI TRENUTAK

Naslage vremena poput pepela
pale na živo ugljevlje života.

Ne dam se zbuniti.

Ovo nije vrijeme za sjećanje,
ovo je vrijeme za hod.

Mahnut ću svima rukom
kad sve bude gotovo.

ZNATI GDJE POČIVA PRAVDA

Vijesti kažu da naši i njihovi
potpisali su mirovni sporazum.
Dogodilo se to nakon tisuće mrtvih,
tisuće ranjenih, tisuće ucviljenih.
Jedni drugima pružili smo ruku
da se ovo više ne ponovi.

Samo,
je li ovo zaista kraj?

Tko će objasniti onom malom dječaku
zašto je njegov otac ubijen,
zašto su morali bježati od kuće?
Tko će mu objasniti tko je to
uništio njegove predivne igračke,
uništio njegovo djetinjstvo?

U mirovnom sporazumu
ništa ne piše o tome.

Oni koji sada zaustavljaju rat
mogli su to davno učiniti.
Propustili su mnoštvo divnih prilika,
a sada bi da operu ruke.

Ne možemo im to zaboraviti,
iako im opraštamo.

Ne postoji pravda
ni na istoku, ni na zapadu,
ni na sjeveru, ni na jugu.

Pravda postoji u tebi i u meni
uz zaista mali uvjet.

Uvečer kada se dan smiri
ako se iskreno upitamo
Bože, jesmo li učinili sve
što smo trebali i što smo mogli
možemo reći da znamo
gdje počiva pravda.

PJESMA ZA HRVATSKU

S prvim majčinim mlijekom
usisao sam i tvoje ime
i ne znajući i ne htijući.

Kasnije sam otkrio
da "bilo je to dobro".

Zbog tebe nisam volio društvo
u kojem sam morao živjeti,
ni njegova znamenja, ni njegove veličine,
upijao sam priče koje se nisu smjele pričati,
sanjao snove koji se nisu smjeli sanjati,
... koji se nisu ...,
jednom riječju bio buntovnik
bez obzira na moguću cijenu.

Danas s poštovanjem izgovaram tvoje ime,
slušam vijesti, bojim se, drhtim
i molim da mi oprostiš.

Ti i ja pjesma smo
što se jedna drugoj pjeva.

Naši putovi kao rijeke
teku, samo teku.

SVOĐENJE RAČUNA

Uveli su nas u baruštinu
(nije važno što mi to nismo htjeli),
izmišljali nam vođe, trovali njihovim djelima,
tjerali su nas da se smijemo, široko,
neprestano provjeravali jesu li uspjeli,
samo nisu mogli zaviriti u našu dušu,
čuti našu molitvu i naš bunt.

Vremena su prohujala preko nas
kao vlak tračnicama u noći.

Sada zaista nije važno da se to zbilo,
važno je samo probuditi se do kraja,
i dalje čuvati toplu pjesnikovu riječ,
prkos kojim su se izgovarale hrvatske riječi.

Put kojim idemo
ne bi smio mirisati njihovim cvijećem.

Bijeli smo galebovi u letu,
pred nama je sloboda neba,
zemlja na kojoj moramo živjeti,
vrijeme koje moramo isklesati
u predivan spomenik stvarnosti.

ČUVARI TAME

Iz neupitnih svojih visina
bacili su pogled dolje na nas,
zijevnuli su i protegnuli se lijeno,
sutra su njihove sluge pisale u novinama
da nije lijepo što smo ih uznemiravali,
trebamo se strpiti, viši razlozi nalažu tako,
sloboda nije neozbiljna stvar
da bi se svakome dala,
radije slušajmo njih, čuvare svoje,
oni će nam već pokazati put.

Nismo imali snage za poslušnost,
ali jesmo za hrabar smiješak,
zbunili ih time, razbili im namjere,
ustrčali su se i uspaničili,
oni čuvari tame.

Mi nismo zapravo htjeli mnogo,
tek samo graditi novu budućnost,
živjeti slično kao i drugi,
imati djecu, pričati im priče,
ostaviti im u залог ljupku domovinu
bez straha od bilo koga.

Nisu nas htjeli shvatiti
i zato će njihova djeca
jednoga dana učiti
da očevi su im išli krivim stazama
i da oni ne smiju biti takvi.

Vjerujte, doći će takvi dani.

BOL

Olovka, novine, radio, zemljovid,
neodržano predavanje, neispisani listovi
i tako unedogled dok popodne klizi
u smiraj, u zaborav.

Nedaleko odavle teška se bitka bije,
otišli su moji prijatelji,
nisu se žalili, pjevali su,
tko zna hoće li se vratiti.

Boli me ovaj trenutak,
a ništa učiniti ne mogu.
Tješi me tek činjenica
da oni znaju da sam s njima,
da ću učiniti sve
da njihov napor ne ode
u smiraj, u zaborav.

VOJNIKOVA PRIČA

Vjetar huji iznad moje glave i cvijeće raste. Dragovoljno sam se javio kad se ratna trublja oglasila. Lovio sam tenkove kao u djetinjstvu leptire na livadi. Samo jednog nisam uspio uloviti. Sjećam se, iz kamenjara sam došao u nepreglednu ravnicu. Prvi put u životu. Smijali su mi se kada su vidjeli da mi je to neobično. Kasnije smo postali veliki prijatelji. Isti su nas zrakoplovi gađali. Ne oni iz filma, nego pravi. Osjećao sam da je to i moja ravnica, moj dom. Da, bilo je tako tih godina. Dodijelili su mi poslije odlikovanje. Žena je plakala, mali sin bio zbunjen i smrknut. Danas odlikovanje leži u ladici. Ako nekada ponovno budu slična vremena, želio bih da ga sin izvadi na svjetlo dana. Ispričat će mu ovakvu ili neku sličnu priču. Nije važno što će biti zamuckujuća kao i ova moja. Pisac nisam, ali voljeti znam.

KAZALO

ŽELIŠ LI SHVATITI, PUTOVATI SE MORA

Osmijesima u susret	9
Jednom	10
Želje i nadanja	11
Pjesma za jednu suzu	12
Okrenut prošlome, možda budućem	13
Nedovršena pjesma	14
Slastičarna na kutu	15
Na kraju	16
Raskrižje	17
Odgovor	18
Svijeća	19
Tajna	20
Pjesma blizini	21
Prijatelju moj	22
Ulicama Jeruzalema	23
Perivoj	24
Nekad, sad	25

PREBIRATI PO SKUPLJENOM, I RADOST JE I BOL

Oči jednoga dječaka	29
Usnula skica za portret	30
Pri povratku	31
Prosjaci	32
Rasanjenje	33
Svečeri	34
Razumijevanje	35

Siromahova smrt	36
Uvjerenje	37
Magdalena	38
Govor sebi	39
Prepoznavanje	40
Naporan dan	41
Tri neću	42
Što je to	43
Kriška života	44
Balada o brodu	45
Kockar	46
Počinak	47
Moje sobe	48
Glumac	49
Račun	50

TRENUTAK ISKRENOG DARIVANJA, TRENUTAK JE NAJVEĆEG PRIMANJA

Što će kišama grad	53
Lijek	55
Starica i more	56
Sin i majka	57
Trojica mladića	58
Ratni trenutak	59
Znati gdje počiva pravda	60
Pjesma za Hrvatsku	62
Svođenje računa	63
Čuvari tame	64
Bol	66
Vojnikova priča	67

CERES

objavljuje

Biblioteka

POEZIJA DANAS

1. Slavko MIHALIĆ:
Povik noćobdije
2. Mate GANZA: Korona
3. Milana VUKOVIĆ:
Azurno zlatno
4. Zlatko TOMIČIĆ:
Povratak u postojbinu duha
5. Neda Miranda BLAŽEVIĆ:
NeoNTINTA
6. Mile PEŠORDA: Parole pour elle

Biblioteka MALI PRINC

(dvojezična izdanja)

1. Antoine de SAINT-EXUPÉRY:
Mali Princ
2. Le Prince de BEAUMONT:
Ljepotica i zvijer
3. Michel TOURNIER:
Sveta tri kralja
4. Jean GIONO:
Čovjek koji je sadio drveće
5. J.M.G. LE CLEZIO:
Mondo i druge priče
6. Marguerite YOURCENAR:
Kako smo spasili Wang-Foa

Biblioteka VOLUBILIS

1. Miljenko STOJIC:
Pjesma blizini
2. Mislav TIĆINOVIĆ:
Četiri jahača i Marta Rozenkolis

Biblioteka ZNANOST

1. Ivo MILJKOVIĆ:
Jabuka (monografija)
2. S. H. HAWKS, jr. i W. K. COLLINS:
Načela proizvodnje virginijskog
duhana
3. Carlo HUGUES:
Elaiografia Istriana / Istarska
elaiografija
4. Dragutin DUMANČIĆ:
Otok Unije

Biblioteka ANTOLOGIJE

(dvojezična izdanja)

1. Albansko suvremeno pjesništvo
2. Austrijsko suvremeno pjesništvo
3. Hrvatsko suvremeno pjesništvo
4. Iransko suvremeno pjesništvo
5. Španjolsko suvremeno pjesništvo

Biblioteka

LEPTIS MAGNA

(dvojezična izdanja)

1. Saint-John PERSE:
knjiga I: Pohvale, Slava kraljeva
knjiga II: Anabaza, Izgnanstvo,
Otpjevala ona koja je bila tu,
Poj za jednu ravnodnevnicu
2. Samuel BECKETT:
Sve moje pjesme
3. Charles BUKOWSKI:
Ja želim mirnu oluju

NAKLADNIK
CERES, Zagreb

ZA NAKLADNIKA
VERA DUMANČIĆ

RECENZENTI
KREŠIMIR ŠEGO
VLADIMIR PAVLOVIĆ

TEHNIČKI UREDNIK
MILE MASLAĆ

PRIPREMA ZA TISAK
MILA MO, Zagreb

TISAK
GIPA, Zagreb

FOTO: D. DUMANČIĆ

Miljenko Stojić rođen je 1. lipnja 1960. u Dragičini. Pučku školu završio je na Čerinu. Maturira na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom 1979. Nakon mature stupa u novicijat Hercegovačke franjevačke provincije. Bogoslovlje sluša na više učilišta: Zagreb, Sarajevo, Jeruzalem. Za svećenika je zaređen u Mostaru 1987. Na Papinskom sveučilištu "Antonianum" u Rimu 1991. postiže licencijat iz teologije, specijalnost kršćanska i franjevačka duhovnost. Trenutačno živi i radi u župi Međugorje.

Do sada objavio:
Unatoč svemu (pjesme, 1994.)
Ta vremena (eseji 1995.)

Stojićevo pjesništvo nalazi čvrsto uporište u kršćanskoj etici. Skepsa u koju nas uvodi nemoć da dademo odgovore na brojna pitanja, oduvijek muči tragače za istinom kao apsolutom.

Miljenko Stojić nije iznimka u tom poslu. I on želi dosegnuti taj apsolut, a uspijeva onoliko koliko mu je *dato*. Iz stihova koje upravo iščitavamo, to nipošto nije malo.

Vladimir Pavlović

Stojić je, bez glasnih i velikih riječi ostvario rukopis koji će svakako biti osvježenje u hrvatskom novijem pjesništvu.

Valja se uputiti u njegove riječi koje plijene tišinom, mirom, budeći sjećanje, tragajući za sjećanjem. *Pjesma blizini* postaje blizinom čovjeku.

Krešimir Šego

ISBN 953-6108-09-7

9 789536 108091